

VERSLAG

Centraal College van Deskundigen Bodembeheer en Accreditatiecollege Bodembeheer

Datum : 3 oktober 2013
Tijd : 09:30 – 12:45 uur
Plaats : Agentschap NL in Utrecht
Kenmerk : SIKB-CCvD Bodem_N_13_54855

Aanwezig	Werkt bij	Afgevaardigd door of rol
ir. Th. Edelman		Voorzitter
mw. S. Beerkens	Gemeente Haarlemmermeer	VNG
ing. J.A. v.d. Bom	DrechtConsult	Bouwend Nederland en NVPG
drs. J. Fokkens	Stichting Bodemsanering NS	VNO-NCW
dhr. W.G.N.A. van Grinsven	Rijkswaterstaat	Rijkswaterstaat
ir. H.J.F. Groeneveld	Gemeentewerken Rotterdam	BOG en VA
drs. A.A. de Groof	SIKB-programmabureau	secretaris, verslag
ir. J.W. Hutter	Alcontrol	FeNeLab
ing. J. Keijzer	Kiwa	VOC
mr.drs. H.H. Koster	Royal Haskoning DHV	VKB
dhr. Th. Maas	Rijkswaterstaat, Bodem+	Rijkswaterstaat, Bodem+
drs.ing. G.J. Pijpker	Acorius	VVMA
ing. S. van Oosten	SGS Intron	VOC (vervangt dhr. Eerland)
drs.ing. M.M. van Rijn	NEN	NEN
drs. E.P.Th. Ruwiel	Ministerie van I en M	Ministerie van I en M
dhr. G. Schrage	Provincie Zeeland	IPO
drs. M.F.X.W. Veul	Witteveen+Bos	VKB
mw. D. van de Wijnboom	HHSK	UvW

Afwezig	Werkt bij	Afgevaardigd door of rol
mr.drs. E.C. Alders	Vereniging FME-CWM	VNO-NCW
ing. E. Eerland	Eerland Certification	VOC
ir. J.W.P.M. Knaapen	KWA	VNO-NCW
dr.ir. R.A. van der Meer	Wetterskip Fryslân	UvW

Gasten	Werkt bij	Gast bij
ing. J.J. Berghuis	Certicon	agendapunt 2
ir. J. de Boer	SIKB	agendapunt 2
ir. E.C. Doekemeijer	SIKB	agendapunt 3, 4 en 5
mr.drs. W. de Koning	SIKB	alle agendapunten

Actie   **Verslag**

Gedeelte met CCvD en AC Bodembeheer

1. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter opent de vergadering en heet eenieder van harte welkom, in het bijzonder de heer Berghuis, vanwege zijn bereidheid om de veelbesproken casus uit de eerste hand te komen toelichten. De vergadering stelt de agenda ongewijzigd vast.

2. Discussie over de toekomst van ons kwaliteitsstelsel

Jelle de Boer presenteert de stand van zaken in de ontwikkeling van BRL SIKB 15000 en de daaraan gekoppelde projecten. Een en ander binnen de kaders van de samenhang tussen publiek en privaat toezicht. Vooral als gevolg van de uitspraak van de Raad van State in een specifieke casus op 7 augustus jl. spelen een aantal thema's die nu aandacht behoeven. Koos Berghuis geeft een toelichting op het tot stand komen van de betreffende uitspraak. Hij gaat daarbij kort in op de gang van zaken voorafgaand aan de uitspraak. Hij is van mening dat de uitspraak van de Raad van State feitelijk bevestigt dat teksten in normatieve documenten zonder praktijkinformatie gehanteerd worden. Tevens dat de interpretatie van die teksten door de ILT als maatgevend geldt.

De reactie van het College omvat de volgende punten:

- de private afnemers geven aan, bij monde van Jan Fokkens, dat artikel 18 Bbk de werkwijze van de ILT mogelijk maakt. Het kwaliteitsstelsel moet naar zijn mening in belangrijke mate worden gewijzigd, om het weer werkbaar te krijgen. Publiek en privaat gaan daarbij samen, maar met een aanpassing van artikel 18 Bbk;
- de publieke afnemers (Wim van Grinsven) zien ruimte voor vereenvoudiging van de normatieve documenten. Zo zou het bijvoorbeeld kunnen dat het schrappen van eisen, vooral in de protocollen, het opstellen van essentiële eisen overbodig maakt. Tevens merken zij op dat niet alleen de publieke partijen maar ook de private partijen een verantwoordelijkheid hebben om free-riders tegen te gaan;
- de leveranciers (Martin Veul) zijn verbaasd dat gehandeld wordt naar de letter en niet in de geest van de normatieve documenten. Jaap van der Bom geeft in aanvulling hierop aan dat deze werkwijze voor de branche leidt tot risico's die niet meer in verhouding zijn tot de mogelijke verdiensten. Dit ondermijnt het vertrouwen in het hele kwaliteitsstelsel. Verder vraagt hij zich af of we wel altijd bedoelen wat er in de normatieve documenten staat. De grondbanken (Henri Groeneveld) vinden dat publiek en privaat toezicht volledig gescheiden moeten zijn en dat SIKB de inzet op dit punt zou moeten intensiveren. Zij pleiten voor beperking van artikel 18 tot de wettelijke eisen. De grondbanken vragen zich tot slot af wat de waarde is van interpretaties als reactie op uitspraken van de Raad van State;
- het gemeentelijk bevoegde gezag (Simone Beerkens) vraagt of de casus waarover de Raad van State uitspraak heeft gedaan ook zou hebben gespeeld als de essentiële eisen op dat moment al zouden zijn geformuleerd. Het bevoegde gezag Waterwet (Diny van de Wijnboom) heeft behoefte aan houvast: hoewel vakmanschap toegepast moet kunnen worden moet er wel iets zijn dat een al te ruime toepassing van creatieve oplossingen tegengaat. De uitspraak ziet er op het eerste gezicht vreemd uit, maar kan vanuit een specifiek wantrouwen jegens de betreffende partij tot stand zijn gekomen. Gezinus Schrage: het blijft lastig om de heterogene bodem te vangen in generieke voorschriften. Hij merkt ook op dat er veel kennis bij de overheid is wegbezuinigd. Simone Beerkens merkt op dat de normdocumenten het voor het bevoegde gezag juist mogelijk maken om adequaat te controleren;
- de grondbanken (Henri Groeneveld) zijn geen voorstander van het vermengen van publiek en privaat. Als het dan toch moet dan via essentiële eisen en die moeten wettelijk onderbouwd zijn;
- de certificatie-instellingen vinden (Jan Keijzer) dat zonder praktijkinformatie hanteren van de teksten in de normatieve documenten geen recht doet aan de essentie van kwaliteitsborging. Die is juist dat er ruimte moet zijn voor vakmanschap en dat betekent soms ook het (gemotiveerd) toepassen van andere

Actie   **Verslag**

werkwijzen dan in de normatieve documenten beschreven. Wel stelt hij dat Artikel 18 Bbk de gelegenheid voor private partijen schept om invloed te hebben op de regelgeving;

- de beleidsvormende Rijksoverheid (Eric Ruwiel) geeft aan dat bij het opstellen van het kwaliteitsstelsel de veronderstelling was dat eventuele rechtszaken op een hoger abstractieniveau gevoerd zouden worden. Het ministerie van I&M bekijkt nu mogelijke oplossingen op beleidsniveau. Oproep om goed te beseffen dat er altijd een samenhang zal blijven tussen publiek en privaat toezicht. Tevens merkt hij op dat Artikel 18 Bbk behoort in een terugtrekkende rol van de overheid en dat dit bij de discussie rond dit artikel een thema zal zijn;
- Jaap-Willem Hutter geeft aan dat de laboratoria zich zorgen maken over de mogelijke effecten van het toetsen op de letter op het werken in de laboratoria;
- Martijn van Rijn heeft vergelijkbare zorgen in relatie tot de bij het NEN in beheer zijnde normen;
- Thom Maas onderschrijft de noodzaak tot belangrijke wijzigingen aan het kwaliteitsstelsel;
- Martin Veul concludeert dat de uitspraak van de Raad van State onderstreept dat het opgebouwde kwaliteitsstelsel is ontspoord, bijvoorbeeld omdat de certificatie-instellingen niet meer als adviseur kunnen optreden, maar als controleur. Het is goed dat de uitspraak van de Raad van State dit aan het licht heeft gebracht. De branche vindt dat de verantwoordelijkheid terug moet naar waar die hoort en vraagt zich af waar is de deskundigheid van het bevoegde gezag is. Kwaliteitsdocumenten zijn er voor vaklieden en dat betekent dat die per definitie ruimte moeten bieden voor eigen afwegingen. Henk Koster geeft ter aanvulling hierop aan dat de ILT hoe dan ook deel uitmaakt van het stelsel. We moeten terug naar vertrouwen, de leden van de VKB gaan daarom graag in gesprek en zien wel iets in een convenant. Oplossingen zijn nodig voor zowel de korte als voor de lange termijn. Voor de lange termijn is wijziging van de situatie rond art. 18 Bbk nodig en moet publiek toezicht worden gescheiden van privaat toezicht. Jurgen Pijpker benadrukt dat we niet moeten streven naar juridisch volledig houdbare private kwaliteitsdocumenten. Hij stelt dat er met deze documenten veel bereikt is op het gebied van kwaliteit. Hij pleit er daarom voor om het formuleren van de essentiële eisen bij de overheid te leggen. Tevens merkt hij op dat – ondanks de discussie rond artikel 18 Bbk – de erkenningsplicht wel in stand moet blijven.

Eric Ruwiel vraagt zich af wat een alternatief zou kunnen zijn voor de essentiële eisen en wat de private partijen er aan hebben om het formuleren ervan geheel bij de overheid te leggen. Hij wijst er op dat de materiedeskundigheid bij het bevoegde gezag juist verder zal afnemen en adviseert de partijen om de mogelijkheid tot inspraak die het kwaliteitsstelsel biedt juist te koesteren. Jurgen Pijpker verwacht dat het door de overheid formuleren van essentiële eisen leidt tot meer duidelijkheid. Jan Fokkens sluit zich hierbij aan. Hij ziet als voordeel dat de private partijen zo ook de vormgeving van het private deel van het stelsel weer in eigen hand kunnen houden.

Beide Colleges concluderen het volgende:

WdK

- Besluit: het Programmabureau SIKB (**actie**) ordent de in de discussie genoemde elementen in een overzicht en inventariseert scenario's met oplossingsrichtingen. Bij elk scenario worden daarbij de voor- en nadelen en de rollen en risico's weergegeven. Ook de rol van het CCvD Bodembeheer wordt expliciet gemaakt. In een of meer van de te ontwikkelen scenario's kan een arbitragecommissie worden opgenomen. Het Programmabureau legt de geïnventariseerde scenario's voor aan het SIKB-bestuur om de koers te bepalen. Tijdens de volgende vergadering zal hierover worden teruggekoppeld;

Actie   **Verslag**

- het kwaliteitsstelsel moet blijven bestaan uit zowel een publiek als een privaat deel. Het private systeem kan niet zonder publiek toezicht. In het samenspel tussen publiek en privaat gaat op dit moment echter het nodige mis. Jan Keijzer wijst er in dit verband op dat er meer mogelijkheden zijn waarmee de samenhang tussen publiek en privaat toezicht kan worden vormgegeven.
- het kernprobleem is dat de kwaliteitsdocumenten worden gebruikt voor publieke handhaving, terwijl ze daarvoor niet bedoeld en niet geschikt zijn. Het publiek toezicht moet risicogestuurd zijn, zich richten op de dingen die er echt toe doen. Elke binnen een stelsel belangrijke partij kan het hele stelsel vernietigen door zich bijzonder op te stellen.
- wijzigingen in de regelgeving zijn nodig, waarbij de oplossingsrichtingen moeten worden gezocht in aanpassingen in de situatie rond art. 18 en in de situatie rond de essentiële eisen. Hiervoor zijn meerdere varianten genoemd. Belangrijk is om beter te markeren wat 'publiek' doet en wat 'privaat' doet. Een gedachte die hierbij op tafel kan komen is om minder normdocumenten onder het regime van art. 18 Bbk te houden.
Eric Ruwiel geeft aan dat de Rijksoverheid de situatie rond art. 18 Bbk alleen effectief kan wijzigen als er een eensluidende visie vanuit de markt is op de oplossingsrichting.
- sommige van de kwaliteitsdocumenten kunnen vereenvoudigd worden.
Jaap van de Bom wijst in dit verband in het bijzonder op BRL SIKB 7500. Jan Keijzer wijst er op dat vereenvoudiging ook zal leiden tot meer interpretatieruimte, wat de onzekerheid zal doen toenemen.

allen

Actie: Een ieder wordt gevraagd om suggesties voor vereenvoudiging aan te dragen. Het Programmabureau SIKB zal ook actief bevragen.

MV en
HK

- De VKB-bureaus willen (**actie**) het gesprek aangaan met de ILT over de mogelijkheid van convenanten. Het Programmabureau zal desgewenst faciliteren.
- er is een breed gedragen streven om te komen tot systeemcertificatie. De bureaus vinden echter dat er eerst duidelijkheid moet zijn over de toekomst van het kwaliteitsstelsel alvorens het project 'BRL SIKB 15000 en toezicht' kan worden voortgezet; het is gewenst om eerst kennis te nemen van (besluiten over) de scenario's.

Bas van Oosten vraagt hoe de certificatie-instellingen moeten handelen bij hun beoordelingen, gezien de koers die de ILT heeft ingezet. Dit punt is eerder onder de aandacht gebracht door Jan Keijzer. Het College is, op voorstel van Walter de Koning, van mening dat het publieke toezicht niet moet interfereren met het private toezicht. Anderzijds: het private toezicht moet niet anders worden omdat de ILT accenten legt in het ILT-toezicht. De interpretatie op de letter in plaats van op de geest wordt door het CCvD Bodembeheer niet gedragen. Het zou dus onlogisch om dat als certificatie-instelling nu wel te gaan doen. Kortom: de certificatie-instellingen moeten op de oude voet doorgaan met het werk.

3. Nieuwe interpretaties bij BRL SIKB 1000

Erik Doekemeijer geeft een korte toelichting op de voorliggende interpretaties en de daarop geformuleerde toelichtingen. Hij geeft daarbij onder meer aan dat de agendapunten 3 en 4 inhoudelijk samenhangen. Verder geeft hij aan dat op alle punten op één na op dit moment consensus bestaat onder de direct belanghebbende partijen. Geprobeerd wordt de inhoudelijke discussie op korte termijn af te ronden, ook voor agendapunt 4. Walter de Koning geeft aan dat haast geboden is, omdat begin komende week de termijn sluit voor het aanmelden van zaken die per 1 januari 2014 als wijziging kunnen worden opgenomen in de Regeling bodemkwaliteit. Het niet halen van die termijn kan een vertraging van een jaar betekenen, wat schadelijk is voor veel belanghebbende partijen. Erik Doekemeijer geeft daarop aan (**actie**) te proberen om de discussie nog deze week af te ronden.

EDo

Actie   Verslag

Beide Colleges besluiten:

- de resultaten van de discussie in de Sectie Grondstromen af te wachten en op het resultaat daarvan een besluit te nemen via stemmen per email;
- het resultaat van het hierboven vermelde besluit over te nemen in het Interpretatiedocument bij AS SIKB 1000.

Gedeelte met alleen CCvD Bodembeheer

4. Nieuwe wijzigingen bij BRL 9335

Zie het verslag van agendapunt 3 hierboven.

Het CCvD besluit:

- de resultaten van de discussie in de Sectie Grondstromen af te wachten en op het resultaat daarvan een besluit te nemen via stemmen per email.

5. Overige nieuwe interpretaties

5a. Nieuwe interpretaties bij BRL SIKB 2100

Diny van de Wijnboom merkt op dat in de tweede alinea van de passage 'Achtergronden interpretatie' uit de zin "Vanuit de markt is een serieus signaal gekomen dat de boortechiek met de holle avegaar wel degelijk geschikt is in de veel voorkomende situatie dat de kans zeer klein is dat geen verontreiniging kan worden verspreid door toepassing van deze techniek." het woordje 'geen' moet worden verwijderd.

Het CCvD besluit:

- het bestuur van SIKB te adviseren de nu voorliggende versie 2 van het Interpretatiedocument bij versie 2.0 van BRL SIKB 2100 vast te stellen en versie 1 van het Interpretatiedocument bij versie 3.0 van BRL SIKB 2100 vast te stellen.

5b. Interpretatie alternatieve werkwijze bij BRL SIKB 7500

De vergadering heeft geen opmerkingen bij dit agendapunt.

Het CCvD besluit:

- het bestuur van SIKB te adviseren de nu voorliggende versie 2 van het Interpretatiedocument bij versie 3.1 van BRL SIKB 7500 vast te stellen.

5c. Omgaan met sancties bij niet naleven eisen aan interne audits

De vergadering heeft geen opmerkingen bij dit agendapunt.

Het CCvD besluit:

- het bestuur van SIKB te adviseren de nu voorliggende aanpassing van het sanctiebeleid door te voeren in BRL SIKB 1000, 2000, 2100, 6000 en 7000. In de praktijk zal dit in eerste instantie plaatsvinden via het toevoegen van een interpretatie aan de respectievelijke Interpretatiedocumenten.

Gedeelte met alleen AC Bodembeheer

6a. Vaststelling nieuwe versie AP04 en AS SIKB 3000

Martijn van Rijn heeft een overzicht gemaakt van verwijzingen naar NEN-normen die moeten worden geactualiseerd.

Actie   Verslag

Het Accreditatiecollege besluit:

- het bestuur van SIKB adviseren om de nu voorliggende versie van de documenten onder AP04 vast te stellen, na het verwerken van de voorgestelde actualisatie van verwijzingen naar NEN-normen. Dit besluit betreft versie 7.1 van AP04-A, versie 7.1 van AP04-E, versie 7.1 van AP04-SB, versie 10.1 van AP04-SG, versie 7.1 van AP04-U en versie 8.1 van AP04-V;
- het bestuur van SIKB adviseren om de nu voorliggende versie van AS SIKB 3000 en de daarbij horende protocollen vast te stellen, na het verwerken van de voorgestelde actualisatie van verwijzingen naar NEN-normen. Dit besluit betreft versie 5.1 van AS SIKB 3000, versie 6.1 van protocol 3010-3090, versie 5.1 van protocol 3110-3190 en versie 3.1 van protocol 3210-3290.

6b. Vaststelling Wijzigingsblad bij AP04

- De vergadering heeft geen opmerkingen bij dit agendapunt.

Het CCvD besluit:

- het bestuur van SIKB adviseren om de nu voorliggende versie van het Wijzigingsblad bij de vigerende versie van de documenten onder AP04 vast te stellen.

Gedeelte met CCvD en AC Bodembeheer

7. Vaststellen vergaderschema 2014

Beide Colleges besluiten:

- in 2014 te vergaderen op de volgende data, steeds vanaf 09:30 bij Bodem+ in Utrecht: 13 februari, 17 april, 19 juni, 2 oktober en 11 december.

8. Verslag vergadering CCvD en AC van 18 juni 2013

De vergadering stelt het verslag ongewijzigd vast.

9. Mededelingen, rondvraag en sluiting

Er zijn geen mededelingen en van de rondvraag wordt geen gebruik gemaakt.

De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering om 12:45 uur.

Overzicht acties

Uit deze vergadering

Vergadering	Actor	Actie	Stand van zaken
03-10-2013	WdK	de in de discussie over de toekomst van het kwaliteitsstelsel genoemde elementen verzamelen in een overzicht van scenario's voor oplossingsrichtingen voor de toekomst van het kwaliteitsstelsel. De scenario's voorleggen aan het SIKB-bestuur en terugkoppelen in de volgende vergadering.	29-11-2013
03-10-2013	allen	suggesties voor vereenvoudiging van kwaliteitsdocumenten aandragen.	
03-10-2013	MV en HK	Het gesprek aangaan met de ILT over de mogelijkheid van convenanten.	
03-10-2013	EDo	discussie afronden over het nog openstaande punt voor de Wijzigingsbladen bij BRL SIKB 1000 en BRL 9335.	07-10-2013

Uit vorige vergaderingen

Vergadering	Actor	Actie	Stand van zaken
02-10-2012	AdG	discussie voorbereiden over de effecten van het mengen van materiaal uit steektoestellen in het laboratorium.	discussie komt uit agendapunt 6 van 02-10-2012, waar is gemeld dat AP04 stelt dat laboratoria steekmonsters moeten mengen; uiterlijk vergadering 03-10-2013
13-12-2012	EDo, AdG	voorstellen voor reductie audittijd bij meerdere op elkaar lijkende onderdelen uit certificatieschema's uitwerken	agenderen voor CI-overleg van 19-11-2013 en CCvD van 12-12-2013
07-02-2013	AdG, EDo	het gedurende de overgangstermijn zonder daarop van toepassing zijnde erkenning opereren van een bedrijf op een nieuwe locatie agenderen voor het volgende overleg met de certificatie-instellingen.	agenderen voor CI-overleg van 19-11-2013
18-04-2013	JdB, JKe, EE	verschil in audittijd 9001 bij dezelfde of bij verschillende CI bespreken	moet nog
18-06-2013	WdK en AdG	bezien of de stukken voor de vergadering ook op een andere manier ter beschikking kunnen komen, bijvoorbeeld in de Cloud	moet nog

Afgeronde acties

Vergadering	Actor	Actie	Stand van zaken
02-10-2012	MV, JP en MvR	verzoek aan het bestuur van SIKB overbrengen om mogelijkheden te bestuderen tot het laten samensmelten van de besluitvormingscircuits van NEN en SIKB.	✓, knelpunt geformuleerd in een notitie; agenderen voor 18-06-2013. Overleg heeft plaatsgevonden. Heeft geleid tot de conclusie dat het prima loopt met de huidige afstemming tussen NEN en SIKB.

